

מאורות אל העבר

יא טבת תשב | 01/01/1942

אנשי המחתרת בגטו וילנא ויקפדיה נחלת הכלל,

לא נלך כצאן לטבח (הקמת המחתרת בגטו וילנה)

“נוער יהודי, אל תיתן אמון במוליכים אותך שולל. משמונים אלף יהודים שב'ירושלים דליטא' [=וילנה] שרדו אך עשרים אלף. לעינינו קרעו מאיתנו את הורינו, אחינו ואחיותינו... כל דרכיו של הגסטאפו מובילות לפונאר, ופונאר היא מוות!... היטלר זומם להשמיד את כל יהודי אירופה. על יהודי ליטא הוטל להיות הראשונים בתור. אל נלך כצאן לטבח! נכון, חלשים אנו וחסרי מגן, אולם התשובה היחידה לאויב היא התנגדות! אחים! מוטב ליפול כלוחמים בני חורין, מלחיות בחסד מרצחים. להתגונן! עד הנשימה האחרונה.”. מאה וחמישים חברי תנועות הנוער שהתאספו באולם נסתר בגטו וילנה בליל י"א בטבת תש"ב (1.1.1942) האזינו בדממה לדבריו של אבא קובנר (אשר לימים יהיה מפקד פרטיזנים, קצין התרבות של חטיבת גבעתי, משורר ומאישי הרוח הבולטים של מדינת ישראל). אחרי חודשים ארוכים שבהם חוו את הרצח ההמוני, נענו הצעירים לקריאתו של קובנר. בדיון שנערך לאחר סיום דבריו, הוחלט על הקמת “ארגון הפרטיזנים המאוחד” - המחתרת היהודית הראשונה שהוקמה באירופה הכבושה על ידי הנאצים. דבריו של קובנר נפוצו מוילנה לשאר ערי פולין וליטא המדוממות, ודרבנו רבים מבני הנוער היהודי להצטרף לארגוני התנגדות ומחתרות.

